

Omaishoidon tuen myöntämisperusteiden tarkentaminen 1.3.2016 lähtien

VD/1128/05.08.00/2016

TA/PK

Omaishoidon tuen myöntäminen perustuu sosiaalihuoltolakiin (1301/2014) ja omaishoidon tuesta annettuun lakiin (937/2005). Sosiaali- ja terveyslautakunta on vahvistanut lisäksi omat tarkemmat ohjeet omaishoidon tuen myöntämisperusteista.

Omaishoidon tuki muodostuu hoidettavalle annettavista sosiaali- ja terveydenhuollon palveluista, omaishoitajalle maksettavasta hoitopalkkiosta, vapaasta ja hoitotehtävää tukevista palveluista. Palvelutarpeen selvittely tehdään aina ennen tuen myöntämistä. Palvelutarpeen arvioinnissa selvitetään omaishoitoperheen kokonaistilanne ja millaisten palvelujen turvin perheen hyvinvointia on mahdollista tukea. Selvityksessä kiinnitetään huomio sekä voimavaroihin että selviytymisessä ilmeneviin haasteisiin. Omaishoidon päätökseen vaikuttaa perheen tilanne, myönnettyt muut palvelut ja palvelutarpeen arvioinnissa käytettävien mittareiden antama tieto.

Omaishoidon tuki on määrärahasidonnainen etuus. Sitä maksetaan kaupungin talousarviossa myönnetystä määrärahasta eniten hoitoa ja huolenpitoa tarvitseville. 31.12.2015 Vantaalla oli 890 omaishoidon tuen saajaa: palkkioluokassa yksi 654 omaishoitajaa, palkkioluokassa kaksi 226 omaishoitajaa, palkkioluokassa kolme 10 omaishoitajaa. Omaishoitajan lakisääteisiä vapaapäiviä on palkkioluokassa kaksi, kolme vapaapäivää kuukaudessa. Omaishoidon tuen vapaapäiviä järjestetään päivätoiminnassa, lyhytaikaisessa hoidossa, perhehoidossa, sijaishoitajan toimeksiantosopimuksella hoidettavan kotona sekä palvelusetelillä tehostettuun asumispalveluun tai kotiin ostettavaan palveluun.

Omaishoidon tukea maksettiin vuoden 2015 aikana 4,6 miljoonan euron verran.

Omaishoidon tuen myöntämisperusteisiin esitetään seuraavia tarkennuksia:

- Poistetaan hoitopalkkioluokka 3: voimassaolevia tukia palkkioluokasta kolme ei lopetetta, uusia tukia ei myönnetä palkkioluokkaan kolme.
- Lisätään asiakasmaksu lakisääteisiin vapaapäiviin: vuorokausikohtainen asiakasmaksu on 1.3.2016 lähtien 11,50 euroa.
- Lisätään tietoa omaishoidon tuen asiakasasioiden hoitamisen muutoksesta 1.1.2016 lähtien.
 - o Vanhusten avopalveluissa ikääntyneiden omaishoitoperheet ja muistisairaiden omaishoitoperheet. Hakeminen tapahtuu pyytämällä Seniorineuvonnasta palvelutarpeen arviointi.
 - o Vammaispalveluissa vammaisten omaishoitoperheet sekä lasten ja aikuisten omaishoitoperheet. Hakeminen tapahtuu omaishoidon tuen hakulomakkeella. Lomakkeita on saatavilla Vantaan kaupungin nettisivuilla, Vantaa-infossa ja vammaispalvelujen toimistolla. Hakemus palautetaan vammaispalvelujen toimistoon.
- Selkiinnytetään tekstiä jakamalla asiasisältö osittain uudella tavalla.
 - o Painotettu omaishoidon tuen myönnön suhteuttamista muihin myönnettyihin palveluihin ja etuuksiin. Ohjataan hakijaa huomaamaan, että pelkät mittaritulokset eivät ole myönnön peruste.
 - o Ohjeeseen on lisätty omaishoitosopimuksen velvoitteet, aikaisemmin ne on mainittu ohjeessa hajanaisemmin.
- Painotetaan tuen määrärahasidonnaisuutta. Omaishoidon tuen myönnön ehdoksi on otettu määrärahan vapautuminen. Tämä tarkoittaa sitä, että voidaan tehdä myönteinen omaishoidon tuen päätös, joka astuu voimaan määrärahan vapauduttua.
 - o Omaishoidon tuki myönnetään päätöksentekoa seuraavalle kuukaudelle, aikaisemmin se on määritelty hakemuskuukauden mukaisesti.
- Lisätään palvelutarpeen arvioinnissa käytetyt mittarit liitteinä asiakirjaan. Niistä saa kuvan palvelutarpeen arvioinnin laajuudesta ja niiden julkisuus lisää päätöksenteon avoimuutta.

Sosiaali- ja terveyslautakunta 15.2.2016 § 18

Va. Vanhus- ja vammaispalvelujen johtajan esitys:

- a) Päätetään hyväksyä omaishoidon tuen myöntämisperusteiden tarkentaminen oheisen liitteen mukaan noudatettavaksi 1.3.2016 lukien.
- b) Päätetään hyväksyä omaishoidon tuen lakisääteisten vapaapäivien asiakasmaksuksi 1.3.2016 lähtien 11,50 euroa.

Käsittely:

Va. vanhus- ja vammaispalvelujen johtaja Timo Aronkytö selosti asiaa.

Varajäsen Jenni Chen poistui kokouksesta klo 19.20.

Kokouksessa pidettiin tauko klo 19.25 – 19.45

Jäsen Juha Malmi teki muutosesityksen: Perussuomalaiset esittävät, että kohdassa b) omaishoidon tuen lakisääteisille vapaapäiville ei aseteta asiakasmaksua ja että lisätään kohta c) Päätetään selvittää omaishoitajien lakisääteisten vapaapäivien edellytysten toteutumisesta omaishoitajien hoitoryhmässä 1.

Jäsen Antero Eerola teki muutosesityksen:

Esitän, että omaishoidon myöntämisperusteisiin ei tehdä heikennyksiä. Päätöstä muutetaan niin, että
- hoitopalkkioluokka 3. ei poisteta ja että
- omaishoitajien lakisääteisiin vapaapäiviin ei lisätä asiakasmaksua.

Teijo Kakko kannatti kumpaakin muutosesitystä.

Pidettiin nimenhuutoäänestykset.

1. äänestys Jaa- ääni pohjaesitykselle, ei-ääni Antero Eerolan muutosesitykselle.

Jaa-äänit Sakari Rokkanen, Christina Kassila, Miikka Nieminen, Hanna Laitinen, Matti Laine, Harun Osmani, Sirpa Peura, Pia Mikkonen, Martti Kiviranta, Mari Niemi-Saari (10 ääntä).

Ei-äänit: Antero Eerola, Pirjo Vilenius, Teijo Kakko, Juha Malmi, Minttu Rätty (5 ääntä).

2 jäsentä poissa

Pohjaesitys voitti äänestyksen.

2. äänestys Jaa-ääni pohjaesitykselle. ei-ääni Juha Malmin tekemälle muutosesitykselle.

Jaa-äänit: Sakari Rokkanen, Christina Kassila, Miikka Nieminen, Hanna Laitinen, Matti Laine, Harun Osmani, Sirpa Peura, Pia Mikkonen, Martti Kiviranta, Mari Niemi-Saari (10 ääntä).

Ei-äänit: Antero Eerola, Pirjo Vilenius, Teijo Kakko, Juha Malmi, Minttu Rätty (5 ääntä).

2 jäsentä poissa.

Pohjaesitys jäi voimaan.

Perussuomalaiset jättivät pöytäkirjalausuman: Perussuomalaiset vastustavat esitystä omaishoitajien lakisääteisten vapaapäivien asiakasmaksuksi 1.3.2016 lähtien 11,50 euroa seuraavin perustein. Hallituksen omaishoitajapolitiikan keskiössä on ollut lakisääteisten vapaapäivien turvaaminen ja tämä esitys on täydessä ristiriidassa sen kanssa. Vapaapäiviltä perittävä maksu voisi monen hoitajan osalta estää vapaapäivän pitämisen. Lautakunnan edellisessä kokouksessa 18.1.2016., jossa päätettiin olla korottamatta asiakasmaksuja, varmistimme erikseen että päätös koskee myös uusia maksuja eli että niitä ei tule ja käytin esimerkkinä omaishoitajien vapaapäivien maksua. Tämä todettiin. Vaikka vapaapäivämaksu on melko pieni, niin sen omaishoitajille antama signaali on voimakas. Se viestii taas kerran Vantaan negatiivisesta asenteesta omaishoitajuuteen.

Päätös:

- a) Päätettiin hyväksyä omaishoidon tuen myöntämisperusteiden tarkentaminen oheisen liitteen mukaan noudatettavaksi 1.3.2016 lukien.
- b) Päätettiin hyväksyä omaishoidon tuen lakisääteisten vapaapäivien asiakasmaksuksi 1.3.2016 lähtien 11,50 euroa.

Liitteet:

- Omaishoidon tuen myönnön perusteet 1.3.2016 lähtien
- Omaishoidon tuen myönnön perusteet 1.3.2016 lähtien (valmisteluversio)
- Omaishoidon tuki alle 16 - vuotiaan hoitoisuusarviointi
- Omaishoidon tuki MMSE
- Omaishoidon tuki RAI Screener

Täytäntöönpano: - vanhus- ja vammaispalvelujen johtaja
 - vanhusten avopalvelujen palvelupäällikkö
 - kotihoidon päällikkö (ennaltaehkäisevät palvelut)

Muutoksenhakuohje: 1. Oikaisuvaatimus

Lisätiedot:

Va. vanhus- ja vammaispalvelujen johtaja Timo Aronkytö puh. 09 8392 1072

Kotihoidon päällikkö Anne Aaltio puh. 09 8392 3672

Sähköpostiosoitteet ovat muodossa: etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi